

Samnorrænn vinnufundur
um skipulag öldungaráða á Norðurlöndum í
Stokkhólmi 4.5.október **2022**

Hvernig er umgjörð, starfsumhverfi, skipulagi og starfsemi háttað eftir löndum?

Noregur

- Tilvist tryggð í lögum
- Sveitarfélög og Fylkin eru bæði með Öldungaráð – auka stjórnsýslulag!
- Kosið er í ráðin á 4 ára fresti, valið að haust eftir hverjar kosningar til Sveitarstjórna/Fylkja sem eru í haldnar í september fjórða hvert ár.
- Sveitarstjórn/Fylkispingið velur Öldungaráðið og hefur lokaákvörðun um samsetningu ráðsmenna, fjölda en krafa er gerð um breiðan hóp, ólíkan reynslu og bakgrunn.
- Eru með starfsmann/stjórnsýslulega umgjörð, fá greitt fyrir setu í ráðinu og leyfi frá störfum til að sinna fundum.
- Starfshæft á fundum, ráðið velur formann og varaformann, getur tekið upp mál að eigin frumkvæði og kalla til sín ráðgjöf er varðar tiltekin mál
- Fylkin halda árlega fundi með öldungaráðum innan sinna sveitarfélaga og árlegur fundur er haldin fyrir öll ráðin
- Ekki til umgjörð um öldungaráð hjá norska Ríkinu.

Finnland

- Umboðsmaður aldraða tók til starfa janúar 2022 og annast hagsmunagæslu eldra fólks
- Finnar eru að setja ný lög um Eldra fólk
- Öldungaráðin eru á ábyrgð sveitarstjórna, heyra undir velferðasvið og eiga að fjalla um velferð, þjónustu og daglegt líf eldra fólks.
- Sérstakt velferðarsvæði er skilgreint og undir þau eru mörg sveitarfélög, Hvert velferðarsvæði velur í öldungaráð á þessu stjórnsýslustigi og verður að passa að öll sveitarfélögin hafi sína fulltrúa.
- Öldungaráðin vinna eins og á sveitarstjórnarstíginu en bara á stærra svæði og hafa bera ábyrgð á stefnumótun, innleiðingu og koma með nýjar tillögur að útfærslu þjónustu innan síns velferðasvæðis.

Danmörk

Tilvist tryggð í lögum

- Eitt öldrunarráð 98 sveitarfélögum • ✓ ráðgefandi ✓ Málhefjandi, veitir áheyrn – allar tillögur er varða eldri borgara
 - Óháð kosning til öldungaráðs, kosið á 4 ára fresti bara heimilaðir 60+ og fulltrúar kosnir með beinni kosningu með lágmarki 5 fulltrúum
 - Sveitarfélagið skapar aðstöðu og starfsmann til ráðgjafar og utanumhald
- Sveitarfélagið annast útgjöld og rekstur öldrunarráðanan en sveitarfélögin fá um 1. milljarð kr. árlega til að annast umsýslu við ráðin og er á fjárlögum danska ríkisins. (ca. 52 mio. DKK)
- Algeng stærð á ráðum eru 7-11 fulltrúar sem halda fund einu sinni í mánði og einu sinni með kjörnum fulltrúm en þétt samstarf er milli embættismanna bæði á fundunum sjálfum og milli funda
- Danska Öldrunarráðið er landsfélag fyrir 98 öldungaráð með starfsmenn upp á 5 ársverk sem eru ráðgefandi, annast upplýsingagjöf, þekkingaöflun, tenglsanet og hagsmunagæslu með 5 landshluta öldungaráðum.

Svíþjóð

Tilvist EKKI tryggð í lögum en sveitarfélögin vinna þétt með notandum innan hvers sveitarfélags/Region

- Langflest sveitafélög hafa svokölluð eftirlaunaráð – kosin af sveitarstjórninni til 4 ára í senn og eru fulltrúar frá samtökum í sveitarfélaginu
- Ríkt samráð á milli aðila, reglulegir fundir og sterkur lobbíismi.

Takk fyrir – Spurningar?